

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THÚY

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP
BỀN VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI,
TỈNH BẮC KẠN

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG THÚY

**GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP
BỀN VỮNG TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN CHỢ MỚI,
TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VĂN TÂM

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan số liệu và kết quả nghiên cứu trong đề tài là trung thực và chưa từng được sử dụng, công bố trong bất kì nghiên cứu nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện khóa luận này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong đề tài đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 18 tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Phương Thủy

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi đã nhận được sự giúp đỡ và được tạo điều kiện thuận lợi từ nhiều cá nhân và tập thể.

Trước hết tôi xin nói lời cảm ơn chân thành nhất tới người hướng dẫn khoa học - TS. Nguyễn Văn Tâm đã giúp đỡ tận tình và trực tiếp hướng dẫn trong suốt thời gian tôi thực hiện nghiên cứu đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn các ý kiến đóng góp và hướng dẫn của các Thầy, Cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên trong suốt thời gian học tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo, bạn bè đồng nghiệp nơi tôi công tác tạo điều kiện giúp tôi trong suốt quá trình thực hiện Luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn./.

Thái Nguyên, ngày 19 tháng 4 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Phương Thủy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học hoặc thực tiễn	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC VÀ THỰC TIỄN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP BỀN VỮNG	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Cơ sở lý luận về phát triển bền vững	4
1.1.2. Cơ sở lý luận về phát triển nông nghiệp bền vững	9
1.2. Cơ sở thực tiễn trong phát triển nông nghiệp bền vững	26
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển nông nghiệp bền vững một số nước trên thế giới	26
1.2.2. Kinh nghiệm phát triển nông nghiệp bền vững của một số tỉnh trong nước.....	35
1.3. Một số công trình nghiên cứu liên quan	41
1.4. Bài học kinh nghiệm rút ra trong phát triển nông nghiệp bền vững cho huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	43
Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	44
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	44
2.1.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên	45

2.1.2. Đặc điểm xã hội	49
2.2. Nội dung nghiên cứu	50
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	50
2.3.1. Chọn điểm nghiên cứu	50
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	51
2.3.3. Phương pháp phân tích và xử lý thông tin	52
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	54
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	55
3.1. Thực trạng nông nghiệp phát triển theo hướng bền vững ở huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	55
3.1.1. Thực trạng nông nghiệp phát triển theo hướng bền vững ở huyện Chợ Mới xét trên phương diện kinh tế.....	55
3.1.2. Thực trạng nông nghiệp phát triển theo hướng bền vững ở huyện Chợ Mới xét trên phương diện xã hội.....	62
3.1.3. Thực trạng nông nghiệp phát triển theo hướng bền vững ở huyện Chợ Mới xét trên phương diện môi trường.....	66
3.2. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nông nghiệp bền vững trên địa bàn huyện Chợ Mới.....	67
3.2.1. Yếu tố ảnh hưởng đến phát triển nông nghiệp bền vững	67
3.2.2. Nhận thức của người dân về phát triển nông nghiệp bền vững	69
3.2.3. Phân tích SWOT đối với phát triển nông nghiệp bền vững ở huyện Chợ Mới.....	70
3.2.4. Nguyên vọng của người dân nhằm phát triển nông nghiệp bền vững trên địa bàn huyện Chợ Mới	71
3.3. Giải pháp phát triển nông nghiệp theo hướng bền vững trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn	72
3.3.1. Quan điểm.....	72
3.3.2. Giải pháp phát triển sản xuất nông nghiệp bền vững trên địa bàn huyện Chợ Mới	73
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	78
TÀI LIỆU THAM KHẢO	80

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BVTV	:	Bảo vệ thực vật
CNH, HĐH	:	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
ĐDSH	:	Đa dạng sinh học
GDP	:	Tổng thu nhập quốc nội
HDI	:	Chỉ số phát triển con người
KHCN	:	Khoa học công nghệ
KH-KT	:	Khoa học - Kỹ thuật
VFA	:	Hiệp hội Lương thực Việt Nam

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Thực trạng sử dụng đất của huyện qua 3 năm (2015 - 2017).....	48
Bảng 2.2:	Tình hình dân số và lao động huyện Chợ Mới	49
Bảng 3.1:	Cơ cấu giá trị sản xuất ngành nông nghiệp giai đoạn 2015- 2017 (<i>theo giá hiện hành</i>).....	55
Bảng 3.2:	Diện tích đất trồng cây lâu năm, hằng năm, cây ăn quả giai đoạn 2014 - 2018	56
Bảng 3.3:	Diện tích cây lương thực có 2015 - 2017	57
Bảng 3.4:	Diện tích một số cây hàng năm giai đoạn 2015-2017	58
Bảng 3.5:	Diện tích hiện có, diện tích thu hoạch một số cây ăn quả	58
Bảng 3.6:	Số lượng gia súc, gia cầm giai đoạn 2015-2017.....	59
Bảng 3.7.	Sản lượng sản phẩm chăn nuôi chủ yếu	59
Bảng 3.8:	Sử dụng vốn đầu tư cho phát triển nông nghiệp theo ngành.....	60
Bảng 3.9:	Cơ cấu vốn đầu tư cho ngành nông nghiệp của huyện Chợ Mới giai đoạn 2015-2017	61
Bảng 3.10:	Cơ cấu lao động huyện Chợ Mới theo ngành nghề	62
Bảng 3.11:	Cơ cấu lao động qua đào tạo hàng năm.....	63
Bảng 3.12.	Thu nhập bình quân đầu người trên địa bàn huyện Chợ Mới qua các năm 2015-2017	64
Bảng 3.13:	Một số chỉ tiêu phát triển xã hội của huyện Chợ Mới.....	64
Bảng 3.14:	Những nhân tố ảnh hưởng đến phát triển nông nghiệp bền vững ...	67
Bảng 3.15.	Thay đổi nhận thức của người dân về nông nghiệp bền vững ...	69
Bảng 3.16.	Phân tích SWOT sản xuất nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới.....	70
Bảng 3.17.	Nguyện vọng của người dân về chính sách của Nhà nước.....	71

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

Tên tác giả: **Nguyễn Thị Phương Thủy**

Tên luận văn: **Giải pháp phát triển nông nghiệp bền vững trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

Tên cơ sở đào tạo: Trường Đại học Nông lâm

1. Mục đích nghiên cứu

Đánh giá được hiện trạng phát triển nông nghiệp tại huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn, và đưa ra các giải pháp thực hiện phát triển nông nghiệp bền vững tại địa phương này.

2. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng phương pháp thu thập tài liệu thứ cấp và sơ cấp nhằm đánh giá thực trạng phát triển nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn. Đồng thời luận văn sử dụng phương pháp phân tích và xử lý thông tin, để phân tích đánh giá kết quả phát triển sản xuất nông nghiệp bền vững tại huyện Chợ Mới trong thời gian tới.

3. Kết quả chính và kết luận

Luận văn đã hệ thống hóa cơ sở lý luận và thực tiễn đưa ra những phân tích đánh giá nhằm phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho hộ nông dân. Sản xuất nông nghiệp đã giải quyết được nhiều công ăn việc làm, góp phần cải thiện và nâng cao đời sống của hộ nông dân. Tăng cơ hội tiếp cận các vấn đề xã hội như: Tiếp cận với khoa học công nghệ, các dịch vụ chăm sóc sức khỏe, đầu tư nuôi dạy con cái học tập... nâng cao năng lực sản xuất, quản lý đời sống, từng bước thoát khỏi vòng luẩn quẩn “Thu nhập thấp - tích lũy ít - đầu tư ít - năng suất thấp - thu nhập thấp”.

Qua đó, đề ra một số giải pháp: Giải pháp về quy hoạch; Giải pháp phát triển bền vững gắn với chuyển đổi cơ cấu ngành nông nghiệp; Giải pháp phát triển nông nghiệp bền vững dựa trên khai thác hiệu quả của các nguồn lực; Giải pháp phát triển nông nghiệp bền vững dựa trên chính sách phát triển nông nghiệp. Và đề xuất một số kiến nghị nhằm phát triển bền vững nền nông nghiệp trên địa bàn huyện Chợ Mới, tỉnh Bắc Kạn trong thời gian tới.